

Колеснікова М.В.
аспірант Сумського державного університету
м. Суми, Україна

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА, СУМІЖНИХ ПРАВ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Проблема: недосконалість адміністративно-правового захисту, авторського права, суміжних прав і а інтелектуальної власності.

Адміністративно-правовий спосіб захист полягає в тому, що розгляд та вирішення суперечливих питань здійснюється органом державного управління. Поняття „адміністративно-правовий захист" являє собою сукупність застосовуваних в адміністративному порядку юридичних засобів, спрямованих на здійснення уповноваженими органами (посадовими особами), а також особами та громадянами відповідних процесуальних дій, спрямованих на припинення незаконного посягання на права, свободу та інтереси громадян; ліквідацію будь-яких перешкод під час їх здійснення; визнання або підтвердження, поновлення та примусове виконання прав, невиконаних або неналежним чином виконаних обов'язків з притягненням винної особи до відповідальності.

Адміністративне судочинство повинно сприяти зміцненню законності й правопорядку, запобіганню правопорушень, захист прав і свобод громадян, охороні інтересів суспільства та законних прав підприємств, установ, організацій всіх форм власності, громадяни звертаються в суди загальної юрисдикції іч скаргами на рішення, дії чи бездіяльність державного органу, юридичної або посадової особи, які на думку громадянина, порушують його права чи свободи. Порядок розгляду цих скарг здійснюється в цивільно-процесуальному порядку. Але процедура розгляд скарг в адміністративному порядку простіша, ніж в цивільному судочинстві. До законодавчої бази адміністративно-правового захисту відноситься Кодекс України про адміністративні правопорушення, закони України; «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про авторське право та суміжні права», «Про охорон; прав на винаходи і корисні моделі». «Про охорон) прав на сорти рослин». «Про охорону прав па промислові зразки» та інші.

Охорона інтелектуальної власності є одним із пріоритетних напрямів діяльності органів державної влади в Україні. Так стаття 54 Конституції України гарантує захист інтелектуальної власності. У зв'язку з цим діяльність органів державної влади України направлена на побудову механізму охорони прав на об'єкт інтелектуальної власності[1].

У Цивільному кодексі України визначається, що право інтелектуальної власності - це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений Цивільним Кодексом (ст. 418) [2] та іншими законами. Але захист інтелектуальної власності регулюється також нормами адміністративного і кримінального права. Адміністративна відповідальність застосовується найчастіше, так як склали адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності є формальними, А для настання кримінальної відповідальності необхідні наслідки відповідного діяння, наприклад матеріальної школи у значному розмірі (ст. 177 Кримінального Кодексу України) [4]. Адміністративний захист поширюється на окремі об'єкти права ін-телектуальної власності.

Проаналізувавши чинне законодавство мож-на зробити висновок, що об'єкти авторського і суміжних прав не під-лягають адміністративно-правовому захисту в Україні. Адміністративно-правовий захист усіх об'єктів права інтелектуальної власності поширюється лише на сорт рослин.

В галузі авторського права і суміжних прав адміністративно-правовий захист застосовується за публічний показ, порушення умов публічного демонстрування і тиражування кіно- та відеофільмів без наявності прокатного посвідчення. Адміністративно правова відповідальність стосовно об'єктів промислової власності настає за: неправомірне використання комерційного найменування, торговельної марки або будь-якою маркування товару; неправомірне копіювання фо-рми, упаковки, зовнішнього оформлення, а гак само імітація, копіювання, пряме відтворення товару іншого підприємця; самовільне використання імені іншого підприємця.

Законодавством України передбачена відповідальність за недобро-совісну конкуренцію, яка передбачає наступні протиправні дії: неправомірне використання чужого імені, фірмовою найменування, торговельних марок: введення в обіг під своїм позначенням товару іншою виробника; неправомірний збір, розголошення та використання комерційної таємниці та інші. Зазначені дії спричиняють накладання Антимонопольним комітетом України штрафів, а також адміністративну і цивільно-правову відповідальність. Скарги розглядаються після вводу об'єктів права інтелектуальної власності до обороту і основними видами адміністративних стягнень є попередження, штраф, виправні роботи, адміністративний арешт та інші [3].

Незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства або інше умисне порушення права інтелектуальної власності тягне за собою накладення штрафу з конфіскацією незаконно виготовленої продукції, а також обладнання та матеріалів, що призначені для їх виготовлення. Надійний захист інтелектуальної власності надає змогу реалізовувати суб'єктам інтелектуальної власності свої права у повному обсязі, поновлювати порушені права у цій сфері, а також скорочувати можливі збитки у разі порушення цих прав. Судова система повинна забезпечити доступність правосуддя для кожного громадянина і юридичної особи, чиї права та свободи порушені. Отже, доцільним є створення адміністративних судів, які б підвищили якість розгляду спорів. Створення спеціалізованих судів сприяє підвищенню компетенції спеціалістів, що гарантує прийняття справедливих та законних рішень. Створення адміністративних судів сприятиме боротьбі з корупцією в органах державної влади, так як вони розглядали б скарги громадян на діяння цих органів.

Література:

1. Конституція України - Ухвалена 28 червня 1996 року на 5-й сесії Верховної Ради України 2-го скликання.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-ІУ.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 №8073-Х.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 №2341-111.

Колеснікова М.В., Адміністративно - правовий захист авторського права, суміжних прав та інтелектуальної власності // Актуальні проблеми адміністративного права та процесу: Матеріали Міжнародної науково-Практичної конференції (м. Миколаїв, Україна, 10-11 грудня 2010 р.). - Миколаїв : ІО «Причорноморська фундація права». 2010. - 116 с.